NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

2021 METŲ GEOGRAFIJOS
VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO REZULTATŲ
STATISTINĖ ANALIZĖ

2021 m. birželio 16 d. įvyko geografijos valstybinis brandos egzaminas. Jį leista laikyti 3 346 kandidatams – vidurinio ugdymo programos baigiamųjų klasių mokiniams. Dėl įvairių priežasčių į egzaminą neatvyko 504 kandidatai. Geografijos egzamine dalyvavo ir įvertinimą gavo **2 842** kandidatai. 2021 m. liepos 7 d. įvyko pakartotinės sesijos geografijos valstybinis brandos egzaminas. Jį leista laikyti 57 kandidatams; iš jų **39** kandidatai egzaminą laikė ir gavo įvertinimą, o 18 kandidatas į egzaminą neatvyko.

Maksimali taškų suma, kurią galėjo surinkti laikantieji egzaminą, – 100 taškų. Minimali egzamino išlaikymo taškų sumos riba – 16 taškų. Tai sudarė 16 proc. visų galimų taškų. Geografijos valstybinio brandos egzamino neišlaikė 57 laikiusieji (2,0 proc.), šie kandidatai surinko nuo 0 iki 15 užduoties taškų.

Toliau pateikiama statistinė analizė yra pagrįsta 2021 m. pagrindinės sesijos geografijos valstybinį brandos egzaminą laikiusiųjų ir gavusiųjų įvertinimą rezultatais.

Geografijos valstybinio brandos egzamino kandidatų surinktų užduoties taškų vidurkis yra 47,1 taško, taškų sumos standartinis nuokrypis yra 17,6. Laikiusių geografijos valstybinį brandos egzaminą kandidatų surinktų taškų pasiskirstymas pateiktas 1 diagramoje.

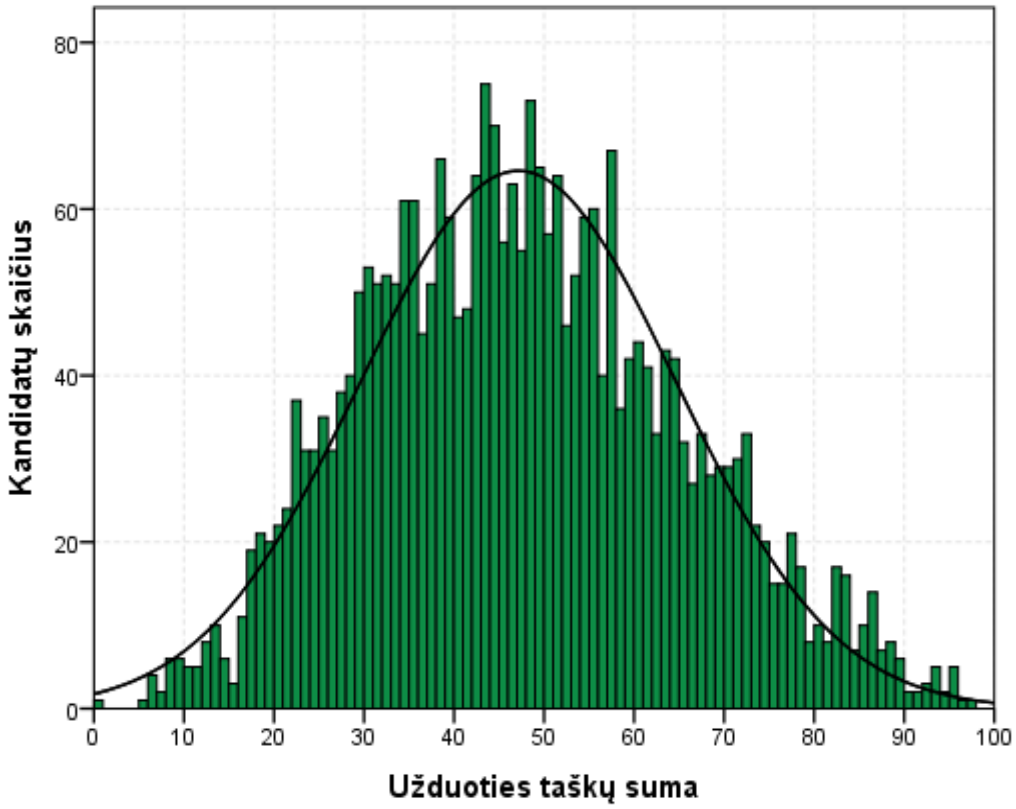

1 diagrama. Geografijos valstybinį brandos egzaminą laikiusių kandidatų surinktų taškų histograma

Merginos sudarė 49 proc. visų laikiusiųjų egzaminą. Jos vidutiniškai surinko 47,3 užduoties taško. Vaikinai vidutiniškai surinko 46,9 užduoties taško. Tarp neišlaikiusiųjų egzamino buvo 27 merginų ir 30 vaikinų, tai sudaro atitinkamai 1,9 ir 2,1 proc.

© Nacionalinė švietimo agentūra, 2021 m.

Valstybinio brandos egzamino vertinimas yra kriterinis. Minimalus išlaikyto valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra 16 balų, maksimalus – 100 balų. Šie balai į dešimtbalės skalės pažymį nėra verčiami. Jie įrašomi į kandidato brandos atestato priedą kaip valstybinio brandos egzamino įvertinimas. Visi kandidatai pagal gautą įvertinimą priskiriami vienam iš trijų pasiekimų lygių – patenkinamam, pagrindiniam ar aukštesniajam. Aukštesnįjį pasiekimų lygį pasiekė 5,2 proc. kandidatų, pagrindinį pasiekimų lygį pasiekė 57,3 proc., o patenkinamąjį – 35,4 proc. visų laikiusiųjų.

2 diagramoje pateiktas merginų ir vaikinų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius. Diagramoje prie pasiekimų lygio pavadinimo nurodyta, kiek valstybino brandos egzamino balų jis atitinka.

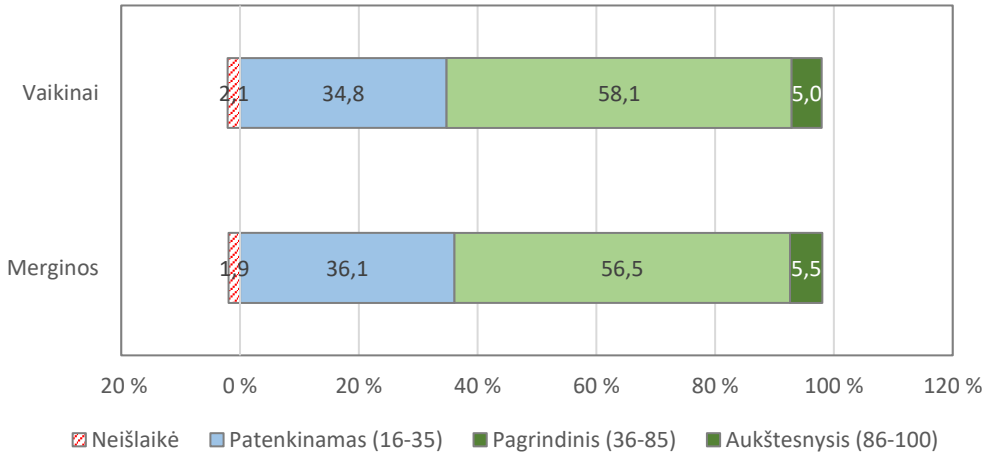

2 diagrama. Geografijos valstybinį brandos egzaminą laikiusių merginų ir vaikinų pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius

Apibendrinus informaciją, esančią kandidatų darbuose, kiekvienam užduoties klausimui (ar jo daliai, jeigu jis sudarytas iš struktūrinių dalių) buvo nustatyti toliau pateikiami parametrai.

- **Kuri dalis kandidatų pasirinko atitinkamą atsakymą** (jei klausimas buvo su pasirenkamaisiais atsakymais) **ar surinko atitinkamą skaičių taškų** (0, 1, 2 ir t. t.).
- **Klausimo sunkumas**. Šį parametrą išreiškia toks santykis:

$$\frac{\text{Visų kandidatų už šį klausimą surinktų taškų suma}}{\text{Visų už šį klausimą teoriškai galimų surinkti taškų suma}} \times 100.$$

  Jeigu klausimas buvo vertinamas vienu tašku, tai jo sunkumas tiesiogiai parodo, kuri dalis kandidatų į tą klausimą atsakė teisingai.
- **Klausimo skiriamoji geba.** Šis parametras rodo, kaip atskiras egzamino klausimas išskiria stipresnius ir silpnesnius kandidatus. Jeigu klausimas buvo labai lengvas ir į jį beveik vienodai sėkmingai atsakė ir stipresni, ir silpnesni kandidatai, tai tokio klausimo skiriamoji geba maža. Panaši skiriamoji geba gali būti ir labai sunkaus klausimo, į kurį beveik niekas neatsakė. Neigiama skiriamosios gebos reikšmė rodo, kad silpnesnieji (sprendžiant pagal visą egzamino užduotį) už tą klausimą surinko daugiau taškų negu stipresnieji. Taigi neigiama skiriamoji geba – prasto klausimo požymis. Pagal testų teoriją vidutinio sunkumo geri klausimai būna tie, kurių skiriamoji geba yra 40–50, o labai geri – kurių skiriamoji geba yra 60 ir daugiau. Tačiau siekiant įvairių pedagoginių ir psichologinių tikslų kai kurie labai sunkūs arba labai lengvi klausimai vis tiek pateikiami teste, nors jų skiriamoji geba ir neoptimali.
- **Klausimo koreliacija su visa užduotimi.** Tai to klausimo surinktų taškų ir visų užduoties surinktų taškų koreliacijos koeficientas (apskaičiuojamas naudojant Pirsono koreliacijos koeficientą). Šis parametras rodo, kuria dalimi atskiras klausimas žinias ir gebėjimus matuoja taip, kaip ir visa užduotis. Daugiataškio klausimo koreliacija su visa užduotimi yra didesnė negu vienataškio.

Visų geografijos valstybinio brandos egzamino užduočių išsibarstymas pagal šių užduočių sunkumą ir skiriamąją gebą pavaizduotas 3 diagramoje. Joje taškeliais vaizduojamos užduotys, o raudona parabolės linija – užduotis atitinkanti regresijos kreivė.

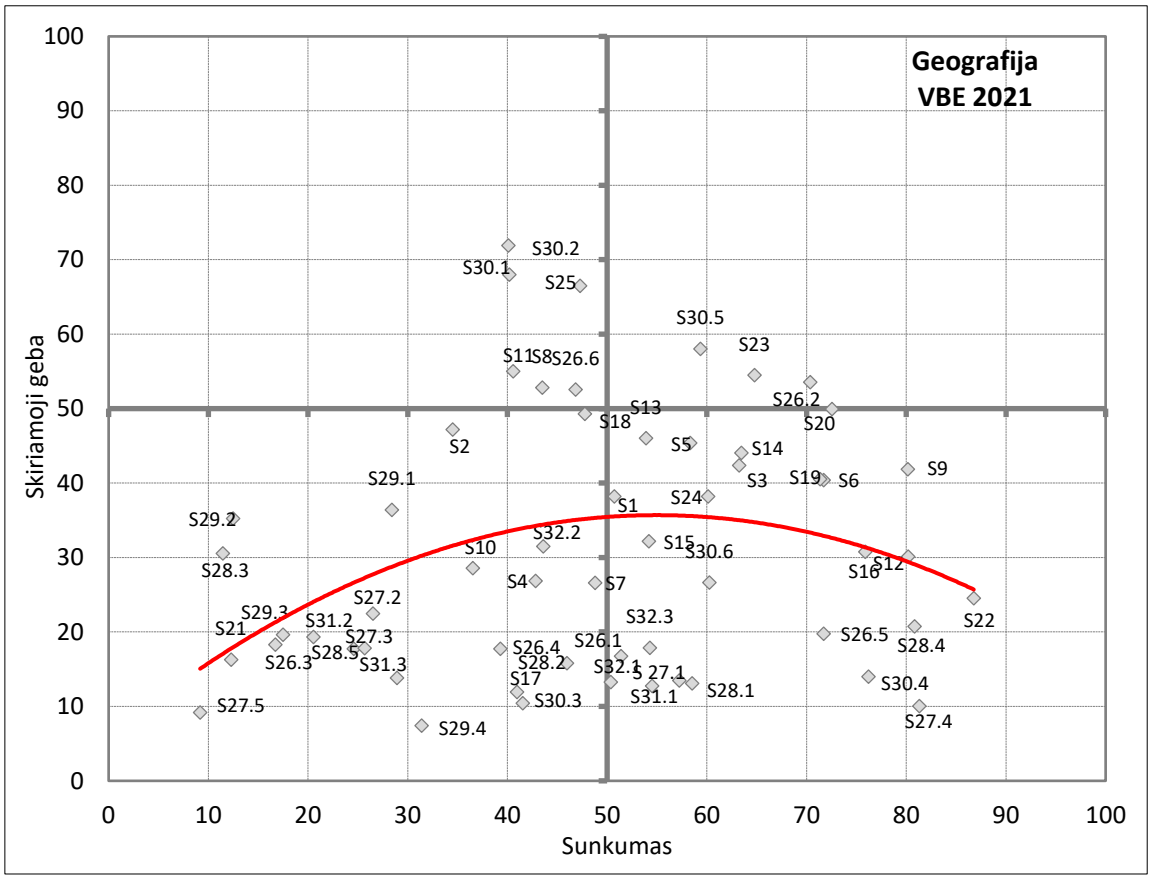

3 diagrama. Geografijos valstybinio brandos egzamino užduočių sunkumo ir skiriamosios gebos išsibarstymo diagrama

Kiekviena užduotis ar jos dalis atspindi vieną iš keturių veiklos sričių, aprašytų geografijos brandos egzamino programoje, bei vieną iš trijų gebėjimų grupių. 1 lentelėje pateikta informacija apie atskirų užduoties veiklos sričių tarpusavio koreliaciją, koreliacija su bendra taškų suma ir koreliacija su taškų suma be tos veiklos srities užduočių.

1 lentelė. Informacija apie atskirų užduoties veiklos sričių tarpusavio koreliaciją

Veiklos sritys	Geografinis pažinimas	Gamtine geografija	Visuomenine geografija	Regioninė geografija	Bendra taškų suma (BTS)	BTS minus tema
Geografinis pažinimas	–	0,691	0,700	0,540	0,784	0,723
Gamtinė geografija	0,691	–	0,839	0,659	0,943	0,852
Visuomeninė geografija	0,700	0,839	–	0,660	0,950	0,852
Regioninė geografija	0,540	0,659	0,660	–	0,749	0,686

Gebėjimų grupės	Žinios ir supratimas	Taikymas	Aukštesnieji mąstymo gebėjimai	Bendra taškų suma (BTS)	BTS minus tema
Žinios ir supratimas	–	0,818	0,778	0,937	0,844
Taikymas	0,818	–	0,784	0,941	0,836
Aukštesnieji mąstymo gebėjimai	0,778	0,784	–	0,891	0,812

Toliau pateikiama geografijos valstybinio brandos egzamino užduoties klausimų statistinė analizė.

2021 M. GEOGRAFIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIS

I dalis

Kiekvieno iš 01–25 klausimų teisingas atsakymas vertinamas vienu tašku. Į šiuos klausimus yra tik po vieną teisingą atsakymą.

01. Kuris taškas (A, B, C ar D) nuo informacinio centro (i) yra 50° azimutu?

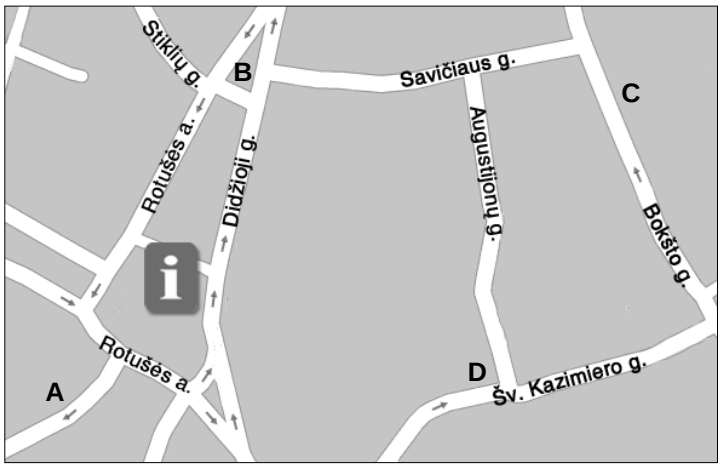

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B	C*	D	Neatsakė			
25,5	13,3	50,7	10,2	0,3	50,7	38,2	0,316

Remdamiesi žemėlapiu, atsakykite į **02** ir **03** klausimus.

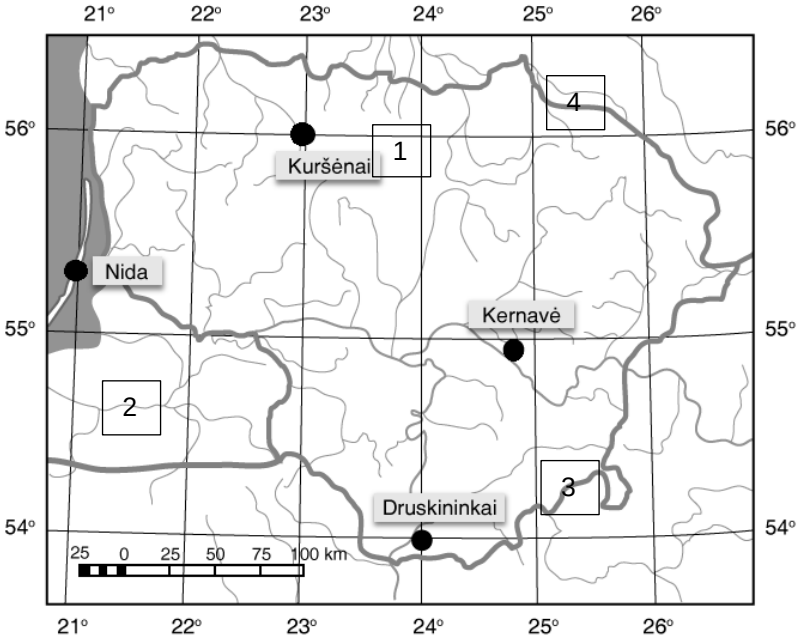

02. Nustatykite, kurios vietovės geografinės koordinatės yra 54°53′10″ š. pl. ir 24°50′49″ r. ilg.

A Druskininkų
B Kernavės
C Kuršėnų
D Nidos

Atsakymų pasirinkimas (%)					Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
A	B*	C	D	Neatsakė			
62,0	34,5	1,8	1,5	0,0	34,5	47,2	0,390

03. Kuriuo skaičiumi žemėlapyje pažymėtame kvadratėlyje yra geografinio tinklo elementai?

A 1
B 2
C 3
D 4

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
63,2	14,2	9,8	12,7	0,1	63,2	42,4	0,359

04. Kuris procesas pavaizduotas paveiksluose?

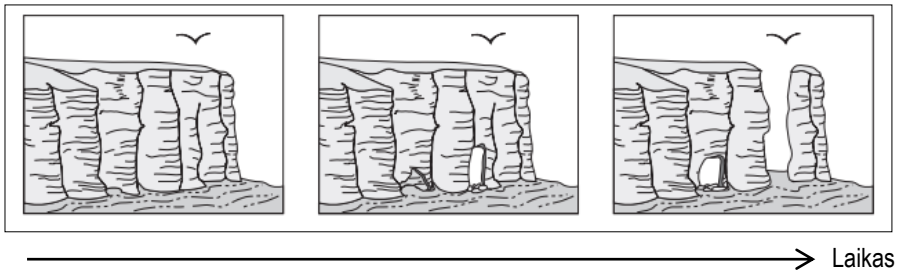

A Abrazija
B Akumuliacija
C Denudacija
D Sedimentacija

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
42,8	25,9	21,9	9,2	0,3	42,8	26,9	0,231

05. Kokius Žemės formos (geoido) ypatumus lemia išcentrinė jėga?

A Išsipūtusi per ašigalius ir suplota ties pusiauju.
B Įdubusi ties ašigaliais ir ties pusiauju.
C Suplota per ašigalius ir išsipūtusi ties pusiauju.
D Taisyklingos rutulio formos.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
12,2	7,4	58,3	21,9	0,1	58,3	45,4	0,366

06. Koks yra Žemės ašies posvyrio kampas?

A 13°23'
B 23°27'
C 33°27'
D 43°23'

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
9,2	71,7	13,9	5,2	0,1	71,7	40,4	0,350

07. Kurios nuosėdinės uolienos yra cheminės kilmės?

A Akmens druska, anhidritas, gipsas
B Anglys, degieji skalūnai, klintis
C Gargždas, smėlis, žvyras
D Nafta, molis, smiltainis

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
48,8	33,4	2,9	14,7	0,1	48,8	26,6	0,213

08. Kas lemia Škotijos vakarinės pakrantės klimatą?

A Šaltoji Kanarų srovė
B Šiltoji Golfo srovė
C Žemyninės vidutinių platumų oro masės
D Vyraujantys anticikloniniai procesai

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
9,4	43,5	20,8	26,1	0,3	43,5	52,8	0,429

09. Lentelėje pateikti kai kurių valstybių 2019 m. prekybos duomenys (milijonais JAV dolerių). Remdamiesi šiais duomenimis, nustatykite, kurios valstybės prekybos balansas yra **neigiamas**.

Valstybė	Importas	Eksportas
JAV	2 568 396	2 498 032
Kinija	2 068 950	2 643 377
Pietų Korėja	503 259	669 594
Vokietija	1 236 298	1 810 933

A JAV
B Kinijos
C Pietų Korėjos
D Vokietijos

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
80,2	3,5	11,1	5,0	0,3	80,2	41,9	0,417

10. Kurie kalnai yra Šiaurės Amerikoje?

A Andai
B Atlasas
C Pamyras
D Uoliniai

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
36,8	16,9	9,5	36,5	0,2	36,5	28,6	0,262

11. Kurios jūros priskiriamos Ramiajam vandenynui?

A Arabijos, Raudonoji ir Viduržemio
B Baltoji, Barenco ir Čiukčių
C Beringo, Geltonoji ir Ochotsko
D Karibų, Labradoro ir Šiaurės

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
19,8	15,9	40,6	23,6	0,1	40,6	55,0	0,463

12. Kuriam regionui būdingas intensyvus dykumėjimas?

A Pietryčių Azijai
B Rytų Azijai
C Šiaurės Afrikai
D Vakarų Europai

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
11,9	6,3	80,2	1,5	0,1	80,2	30,1	0,296

13. Daugiausia vidaus karinių konfliktų pasaulyje kyla dėl:

A religinės nesantaikos;
B kitos šalies intervencijos;
C demografinių procesų;
D tarptautinių organizacijų poveikio.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
53,9	14,4	20,7	10,9	0,2	53,9	46,0	0,361

Remdamiesi paveikslu, atsakykite į **14**–**16** klausimus.

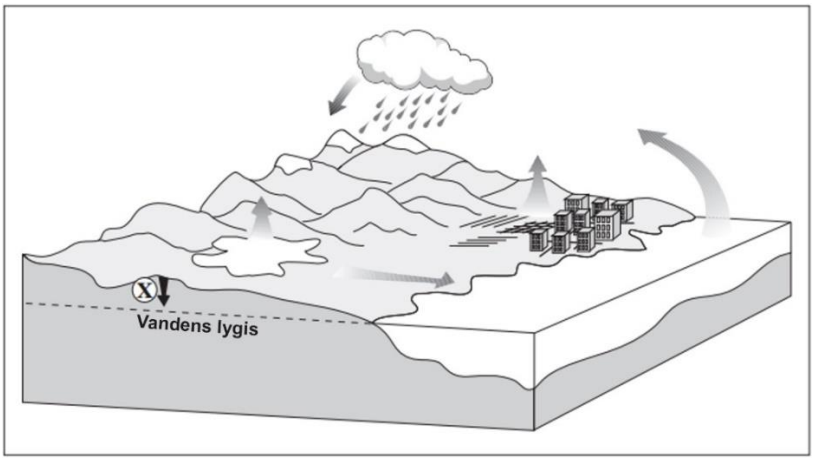

14. Dėl kurios pagrindinės priežasties susidaro vandens apytakos ratas?

A Dėl Mėnulio traukos
B Dėl Saulės spinduliuotės
C Dėl Žemės sukimosi apie savo ašį
D Dėl Žemės sukimosi aplink Saulę

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
8,3	63,5	18,5	9,5	0,2	63,5	44,1	0,357

15. Koks procesas vyksta X ženklu pažymėtoje vietoje?

A Įsisunkimas
B Kondensacija
C Nutekėjimas
D Transpiracija

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
54,2	9,2	18,3	18,2	0,1	54,2	32,2	0,246

16. Kokį poveikį vandens apytakai daro šiltėjantis klimatas?

A Atmosferoje mažėja vandens garų ir kritulių.
B Daugiau vandens sukaupiama ledynuose, lėtėja jų tirpimas.
C Garavimas tampa intensyvesnis, daugėja kritulių.
D Klimato šiltėjimas vandens apytakai poveikio neturi.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
19,4	1,4	75,9	3,2	0,0	75,9	30,8	0,293

17. Kuri ūkininkavimo forma vyrauja Pietų ir Pietryčių Azijos šalyse?

A Intensyvus natūrinis žemės ūkis
B Ekstensyvus klajoklinis žemės ūkis
C Prekinis intensyvus žemės ūkis
D Prekinis fermerių žemės ūkis

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
41,5	19,5	31,6	7,2	0,1	41,5	10,4	0,102

18. Dėl kontrurbanizacijos miestų gyventojų skaičius:

A didėja;
B nesikeičia;
C mažėja;
D svyruoja.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
15,3	6,9	47,7	30,0	0,1	47,7	49,3	0,401

19. Kuria raide grafike pažymėtas teigiamas gyventojų prieaugis?

Lietuvos gyventojų gimstamumas ir mirtingumas tūkstančiui žmonių (1945–2018 m.)

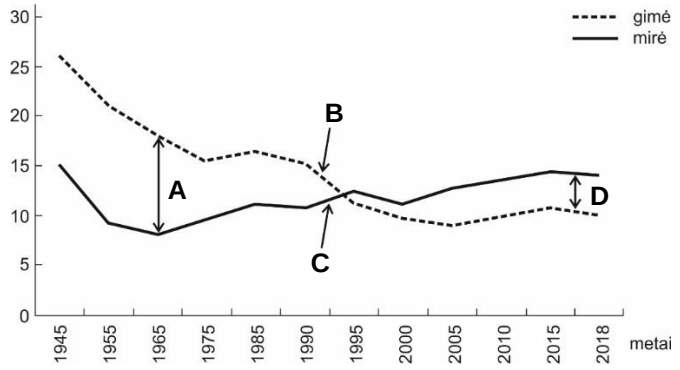

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A*	B	C	D	Neatsakė			
71,4	13,0	5,0	10,5	0,1	71,4	40,5	0,337

20. Kurioje schemoje teisingai pavaizduota dykumėjimą skatinančių procesų seka?

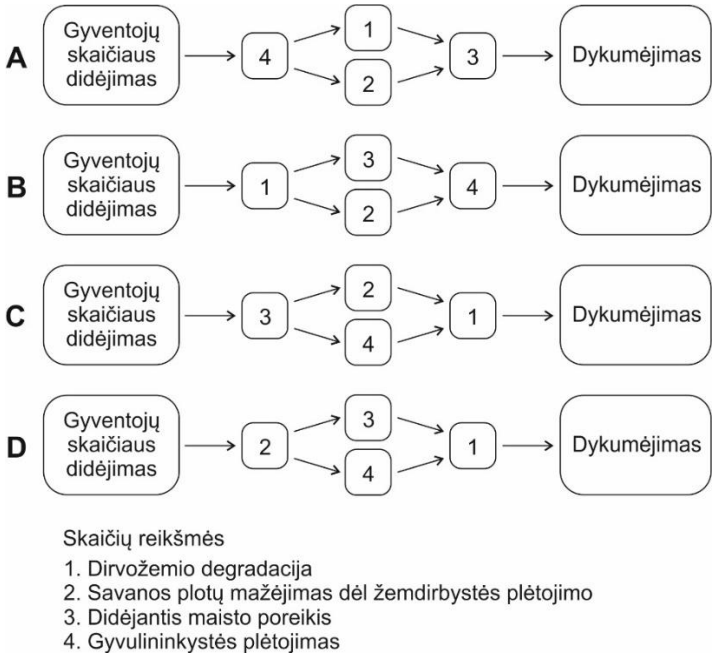

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
5,7	9,7	72,6	11,9	0,1	72,6	49,9	0,430

21. Kaip vadinamas užsienio valstybėje esančių kitos valstybės piliečių organizuotas grąžinimas į jų valstybę pagal juos išleidžiančios ir priimančios valstybių susitarimą arba tarptautinę sutartį?

A Deportacija
B Mobilizacija
C Repatriacija
D Segregacija

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
76,7	7,7	12,3	3,2	0,1	12,3	16,3	0,218

22. Kurioje valstybėje yra turistų gausiai lankomi Venecijos ir Florencijos miestai?

A Ispanijoje
B Italijoje
C Prancūzijoje
D Vokietijoje

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
5,9	86,8	6,7	0,5	0,1	86,8	24,5	0,287

23. Kurioje eilutėje teisingai nurodyti racionalaus ir neracionalaus gamtos išteklių naudojimo požymiai?

	Racionalus gamtos išteklių naudojimas	Neracionalus gamtos išteklių naudojimas
A	Masinis gamtos išteklių eksploatavimas.	Gamtos išteklių apsauga.
B	Tvarus gamtos išteklių naudojimas.	Nepakankamos aplinkosaugos priemonės.
C	Švaraus vandens atsargų mažėjimas.	Tausojanti miškų ūkio plėtra.
D	Dalinis nuotekų valymas.	Požeminio vandens taršos mažinimas.

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B*	C	D	Neatsakė			
8,8	64,8	10,1	16,2	0,2	64,8	54,5	0,445

24. Kuria raide politinio žemėlapio fragmente pažymėtas visiškas eksklavas?

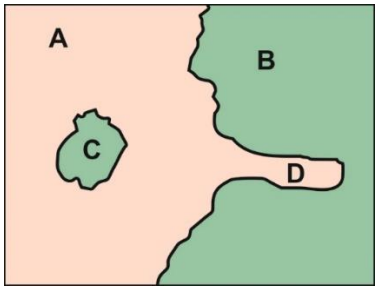

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C*	D	Neatsakė			
7,5	4,0	60,1	28,1	0,3	60,1	38,2	0,330

25. Kurioms dviem kartoschemoje skaičiais 1–4 pažymėtoms teritorijoms būdingas nuotraukoje pavaiz-duotas kraštovaizdis?

A 1 ir 2
B 1 ir 4
C 2 ir 3
D 2 ir 4

Atsakymų pasirinkimas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
A	B	C	D*	Neatsakė			
27,0	16,6	9,0	47,3	0,1	47,3	66,5	0,532

II dalis

26 klausimas. Remdamiesi šaltiniais ir žiniomis, atlikite užduotis.

A šaltinis. *Mažeikių rajono savivaldybės teritorija.*

B šaltinis. *Mažeikių rajono savivaldybė.*

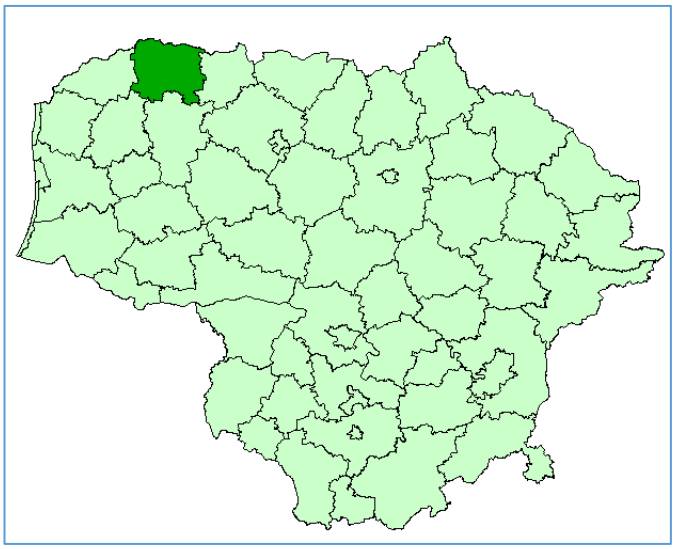

C šaltinis. *Transporto ir infrastruktūros objektai.*

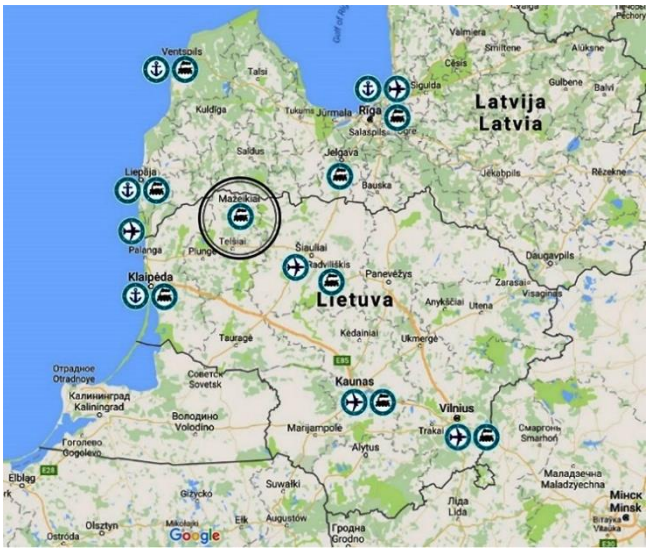

26.1. Apibūdinkite Mažeikių rajono savivaldybės geografinę padėtį. Nurodykite tris ypatumus.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
19,2	26,5	35,4	19,0	51,4	16,8	0,590

26.2. Kuria kryptimi nuo Mažeikių yra Plinkšių ežeras?

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
29,6	70,4	70,4	53,6	0,461

26.3. Kuri pramonės šaka Mažeikių rajono savivaldybėje labiausiai išplėtota? Kokia jos reikšmė Baltijos šalių regiono ūkiui?

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
75,0	16,5	8,5	16,7	18,3	0,495

26.4. Įvertinkite transporto infrastruktūrą verslui Mažeikiuose plėtoti. Nurodykite tris aspektus, turinčius įtakos logistikos kaštams.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
34,8	25,3	27,2	12,7	39,3	17,8	0,597

26.5. Nurodykite du Plinkšių apylinkėse 6 km spinduliu esančius gamtinius objektus.

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
13,3	30,0	56,7	71,7	19,8	0,435

26.6. Apskaičiuokite atstumą tarp Sedos ir Laižuvos.

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
53,2	46,8	46,8	52,6	0,420

27 klausimas. Remdamiesi šaltiniu ir žiniomis, atlikite užduotis.

Šaltinis. *Lietuvos teritorijos hidrografinis tinklas.*

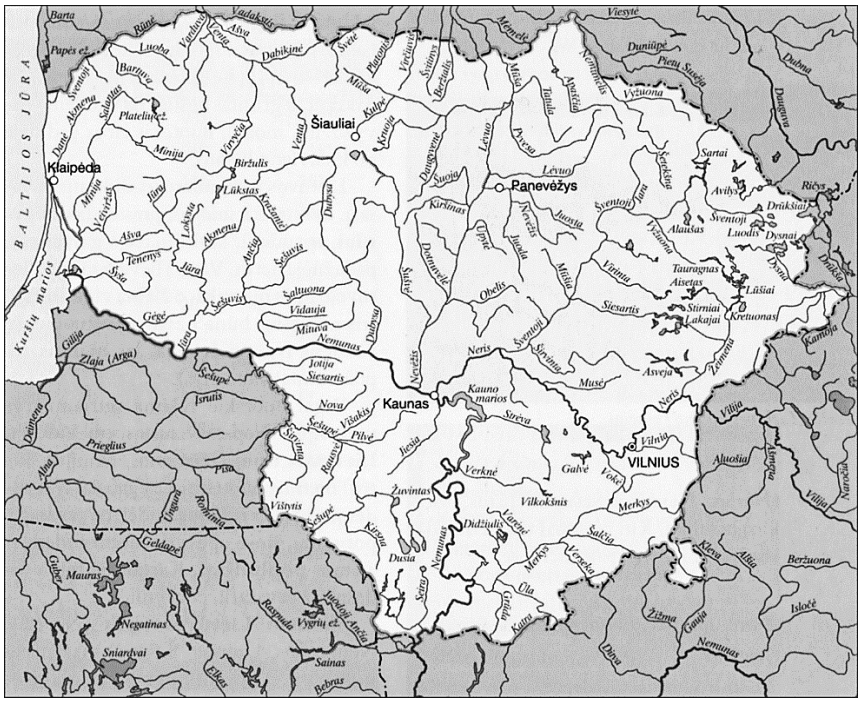

27.1. Kas sudaro teritorijos hidrografinį tinklą? Nurodykite tris jo elementus.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
15,1	15,1	61,0	8,8	54,5	12,7	0,544

27.2. Kokie veiksniai lemia hidrografinio tinklo tankumą? Nurodykite du veiksnius.

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
60,0	27,1	13,0	26,5	22,5	0,509

27.3. Lietuvoje Nemuno baseinas apima apie 72 proc. šalies teritorijos. Kurių upių baseinams priskiriama likusi šalies teritorijos dalis? Įvardykite dvi upes.

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
59,8	31,2	9,0	24,6	17,7	0,472

27.4. Visas Nemuno baseino plotas apima apie 98 000 km^2. Iš jų tik apie 46 700 km^2 yra Lietuvos teritorijoje. Kurių valstybių teritorijose yra likusi Nemuno baseino dalis? Įvardykite tris valstybes.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
5,6	5,0	29,0	60,3	81,3	10,0	0,457

27.5. Apibūdinkite Lietuvos upių hidrologinį režimą. Nurodykite tris jo bruožus.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
84,5	7,1	4,7	3,7	9,2	9,2	0,521

28 klausimas. Remdamiesi šaltiniais ir žiniomis, atlikite užduotis.

A šaltinis. *Indijos ūkio ir gamtinis žemėlapiai.*

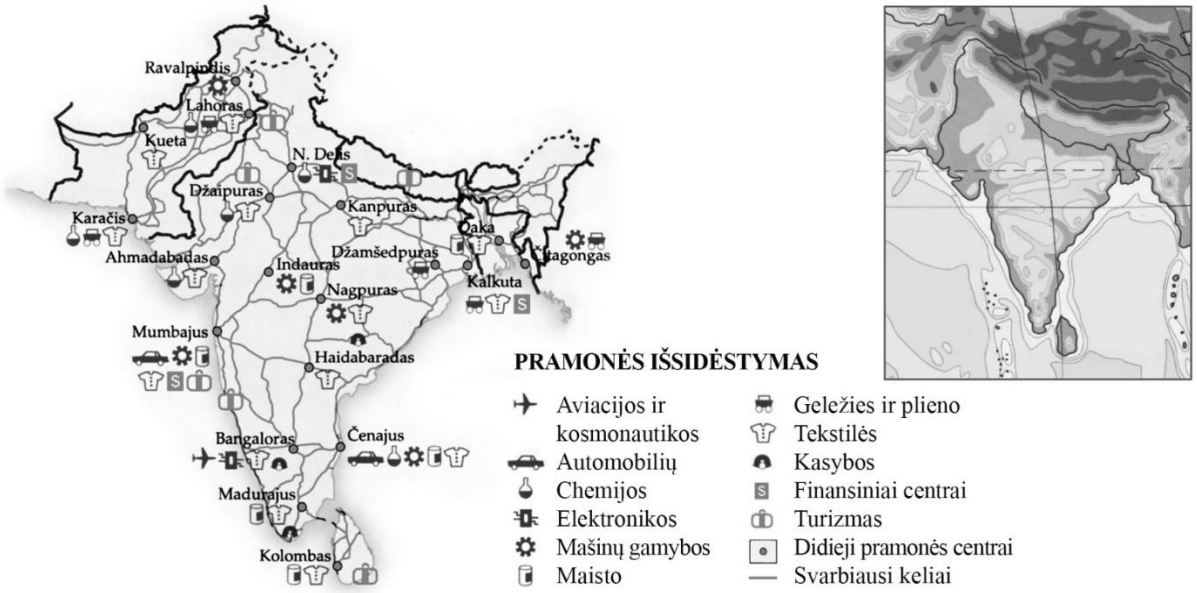

B šaltinis. *Įvairių valstybių ūkio struktūros rodikliai pagal užimtumą ir žmogaus socialinės raidos indeksas (ŽSRI), 2019 m.*

Valstybė	Dirbančių žmonių dalis, proc.			ŽSRI
	Žemės ūkis	Pramonė	Paslaugos	
Indija	52	14	34	0,519
JAV	1	20	79	0,902
Kinija	38	28	34	0,663
Vokietija	2	30	68	0,885

28.1. Kur išsidėstę Indijos pramonės rajonai? Kokios dvi priežastys lemia tokį pramonės rajonų išsidėstymą?

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
11,8	20,7	47,7	19,8	58,5	13,1	0,507

28.2. Kuriuo metų laiku Indijoje reikia drėkinti dirbamuosius laukus? Kokie pagrindiniai žemės ūkio augalai auginami Indijoje? Nurodykite du augalus.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
22,3	30,7	33,6	13,3	46,0	15,8	0,591

28.3. Kodėl Indo–Gangos lygumoje susidarė derlingiausi Indijos dirvožemiai?

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
88,5	11,5	11,5	30,5	0,421

28.4. Pagal B šaltinyje pateiktus duomenis galima spręsti apie šalių išsivystymo lygį. Kuri iš šių šalių yra ekonomiškai labiausiai pažengusi? Atsakymą pagrįskite.

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
13,9	10,5	75,6	80,8	20,7	0,464

28.5. Indijos ekonomika auga kasmet po 6 proc., sparčiai vystosi modernios ūkio šakos. Įvardykite dvi tokias ūkio šakas. Paaiškinkite, kodėl į Indiją iš Vakarų Europos šalių yra perkeliama daug modernių technologijų bendrovių.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
52,6	25,1	14,9	7,4	25,7	17,8	0,673

29 klausimas. Remdamiesi šaltiniu ir žiniomis, atlikite užduotis.

Šaltinis. *Pasaulio klimato juostos ir geografinės zonos.*

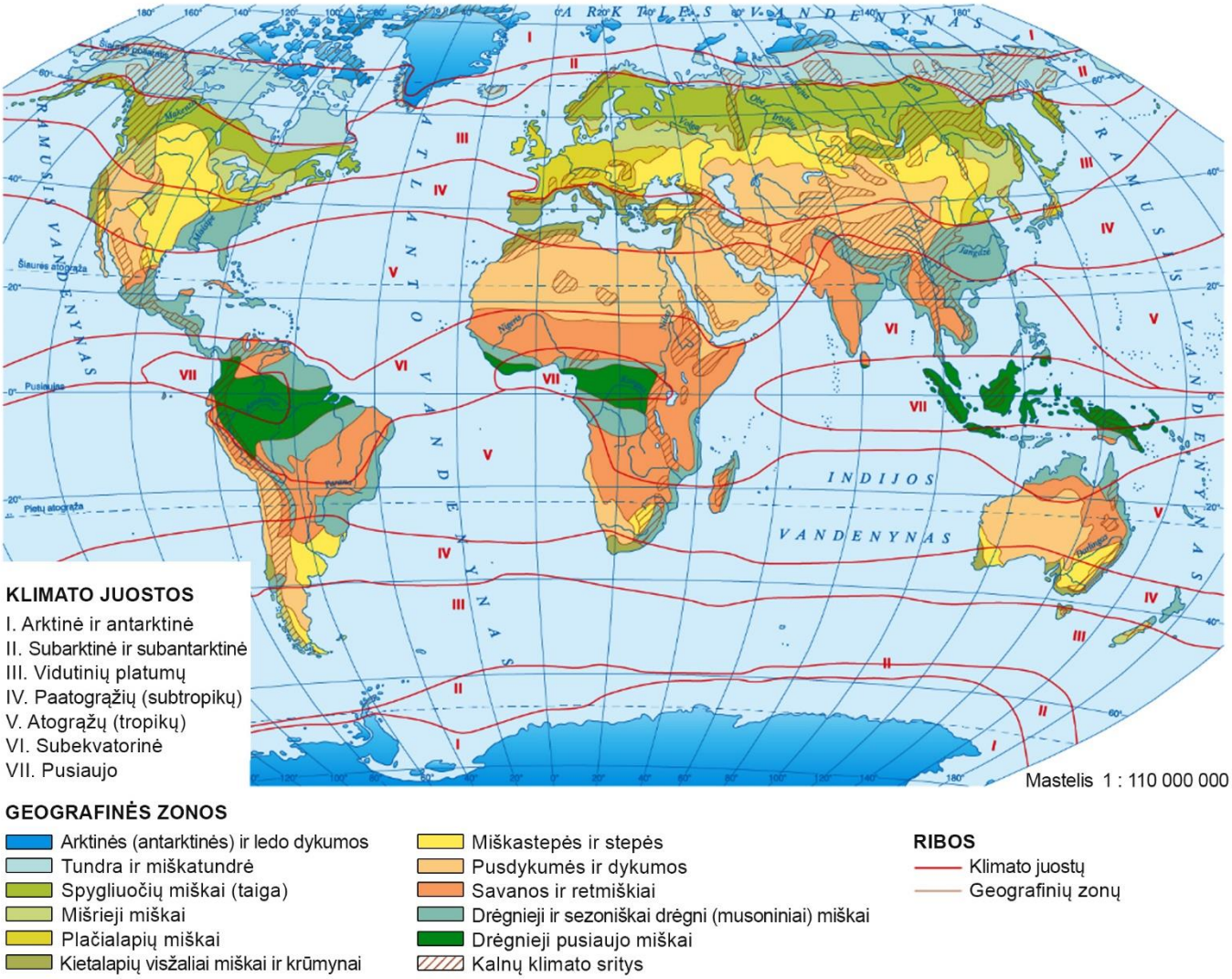

29.1. Kurios krypties vėjai vyrauja Pietų pusrutulio vidutinių platumų klimato juostoje?

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
71,6	28,4	28,4	36,4	0,330

29.2. Kodėl Europoje, palyginti su Šiaurės Amerika, vidutinių platumų geografinės zonos yra gerokai pasislinkusios į šiaurę?

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
87,5	12,5	12,5	35,2	0,460

29.3. Nurodykite dvi priežastis, kodėl geografinės zonos Šiaurės Amerikoje yra išsidėsčiusios šiaurės–pietų kryptimi.

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
71,8	21,4	6,8	17,5	19,6	0,527

29.4. Apibūdinkite savanų ir retmiškių geografinę zoną. Nurodykite šios zonos geografinį paplitimą, klimatą (krituliai, oro temperatūra), augaliją.

Taškų pasiskirstymas (%)							*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3	4	5	6			
21,1	22,5	24,6	17,2	9,4	3,8	1,4	31,4	7,4	0,746

30 klausimas. Remdamiesi šaltiniais ir žiniomis, atlikite užduotis.

A šaltinis. *Šiaurės Europos šalių kraštovaizdžiai.*

1.

2.

3.

4.

B šaltinis. *Šiaurės Europos šalys.*

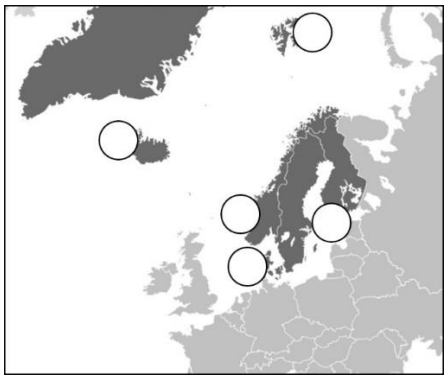

C šaltinis. *Pabėgėlių ir imigrantų integracija Šiaurės Europos šalyse pagal Skandinavijos šalių spaudą.*

Skandinavijos šalyse atlikti tyrimai atskleidė, jog pabėgėliai, ieškodami darbo, praranda savo žmogiškojo kapitalo panaudojimo potencialą ir dirba darbus, kurie dažniausiai būna žemiau jų gebėjimų lygio. Nedarbas tarp pabėgėlių ir imigrantų tris kartus didesnis negu tarp vietinių norvegų ir švedų. Prieglobstį gavę užsieniečiai linkę dirbti nekvalifikuotą arba pusiau kvalifikuotą darbą ir ilgainiui jiems tampa sudėtinga pasitraukti iš tokio darbo rinkos segmento.

Norvegijoje, Švedijoje, Danijoje pabėgėlių integracijos politika nukreipta į žmogiškojo kapitalo vystymą, t. y. į įvairių mokymų pabėgėliams organizavimą.

D šaltinis. *Pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų Šiaurės Europos šalyse statistika 2019 m.*

Šalis	Šiaurės Europos šalių gyventojų skaičius	Pabėgėliai	Prieglobsčio prašytojai
Danija	5,81 mln.	47 586	2 719
Islandija	0,36 mln.	1 117	475
Norvegija	5,33 mln.	62 127	2 292
Suomija	5,52 mln.	28 344	3 290
Švedija	10,23 mln.	248 226	37 942

30.1. Kurios valstybės savivaldi užjūrio administracinė teritorija yra Grenlandijos sala?

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
59,8	40,2	40,2	68,0	0,549

30.2. Įvardykite pusiasalį, kuriame yra didžioji dalis Švedijos ir Norvegijos teritorijų.

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
59,9	40,1	40,1	71,9	0,586

30.3. Šiaurės Europos regione kaštovaizdžiai labai įvairūs ir kontrastingi. B šaltinyje esančiuose apskritimuose įrašykite A šaltinyje pateiktų kraštovaizdžių paveikslų numerius (1–4). Vienas apskritimas turi likti tuščias.

Taškų pasiskirstymas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3	4			
24,7	21,3	33,1	7,2	13,7	41,0	11,9	0,586

30.4. Kodėl į vienas šalis pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų atvyksta daugiau, o į kitas – mažiau (D šaltinis)? Nurodykite du tai lemiančius veiksnius.

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
5,9	35,8	58,3	76,2	14,0	0,378

30.5. Kokiomis priemonėmis integruojami pabėgėliai ir prieglobsčio prašytojai? Užrašykite bent vieną priemonę.

Taškų pasiskirstymas (%)		*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1			
40,6	59,4	59,4	58,0	0,469

30.6. Nurodykite dvi Šiaurės Europos valstybes, kurios yra konstitucinės monarchijos.

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
25,7	28,1	46,2	60,3	26,6	0,517

31 klausimas. Remdamiesi šaltiniais ir žiniomis, atlikite užduotis.

A šaltinis. *Saudo Arabijos gyventojų amžiaus ir lyties piramidė 2018 m. duomenimis.*

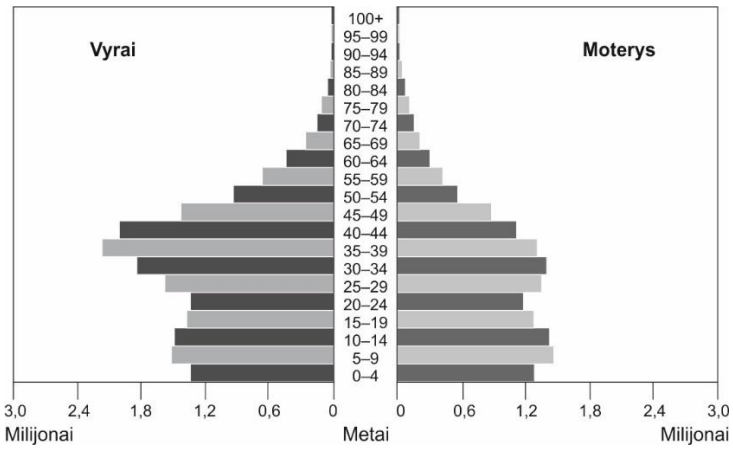

B šaltinis. *Kolumbijos gyventojų amžiaus ir lyties piramidė 2018 m. duomenimis.*

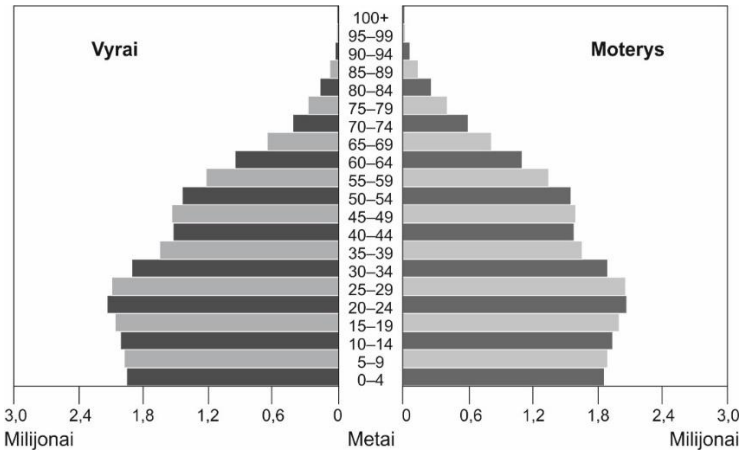

31.1. Palyginkite A ir B šaltiniuose pateiktas gyventojų amžiaus ir lyties piramides. Pateikite tris duomenimis pagrįstas išvadas.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
17,2	22,4	31,9	28,5	57,2	13,5	0,454

31.2. Įvardykite du pasaulio regionus, kurių gyventojų amžiaus ir lyties piramidės panašios į pavaizduotąją B šaltinyje.

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
66,9	25,1	8,0	20,5	19,3	0,501

31.3. Remdamiesi šaltiniais, nustatykite, kokios yra pastarųjų devynerių metų gimstamumo kaitos tendencijos Saudo Arabijoje ir Kolumbijoje. Kokių problemų gali kilti valstybėse, kurioms būdingos tokios gimstamumo tendencijos? Nurodykite tris problemas.

Taškų pasiskirstymas (%)					*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3	4			
54,8	11,4	9,4	12,1	12,3	28,9	13,8	0,614

32 klausimas. Remdamiesi šaltiniu ir žiniomis, atlikite užduotis.

Šaltinis. *Globalios oro temperatūros kaita 1880–2020 m.*

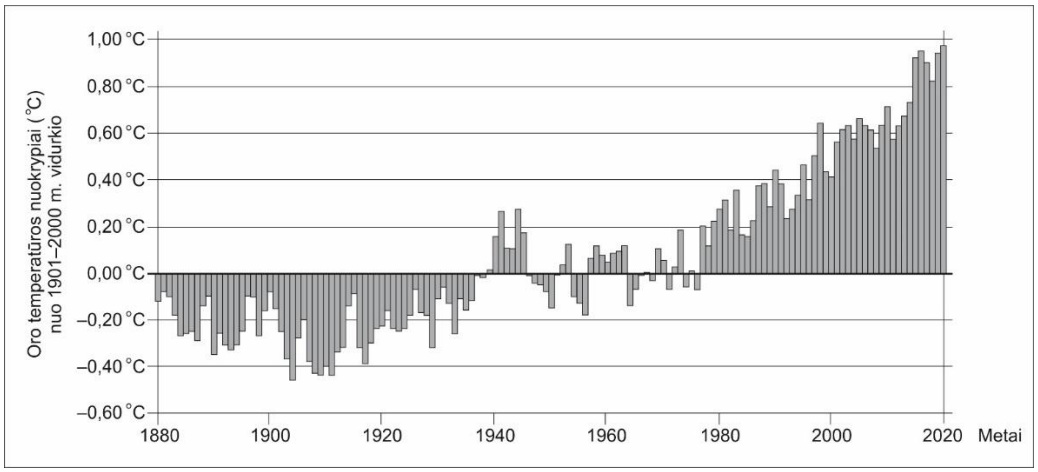

32.1. Suformuluokite tris išvadas apie globalios oro temperatūros kaitą 1880–2020 m.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
16,1	36,1	28,4	19,4	50,4	13,3	0,484

32.2. Paaiškinkite, kaip vis didėjantis iškastinio kuro naudojimas ir žemės ūkio plėtra prisideda prie globalių temperatūros pokyčių.

Taškų pasiskirstymas (%)			*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2			
37,0	38,8	24,2	43,6	31,5	0,648

32.3. Klimato kaita pasireiškia ne vien temperatūros kitimu. Kaip dar ji pasireiškia? Pateikite tris pavyzdžius.

Taškų pasiskirstymas (%)				*Sunkumas*	*Skiriamoji geba*	*Koreliacija*
0	1	2	3			
20,1	23,9	29,2	26,9	54,3	17,9	0,590